

Інформація щодо стану соціально-трудових відносин на Львівщині у I півріччі 2023 року

Національна служба посередництва і примирення (НСПП) у складних умовах воєнного часу продовжує свою діяльність, активно розвивається та рухається уперед. Робоча група фахівців НСПП із залученням науковців, соціальних партнерів працює над розробкою проекту Закону "Про колективні трудові спори"; укладено Меморандуми, Угоди з навчальними та науковими закладами України, державними установами та громадськими організаціями з метою розширення співпраці, зокрема у сфері розвитку соціального діалогу, трудової медіації, правового забезпечення нормотворчої діяльності; впроваджуються у діяльність НСПП сучасні методики та технології, здійснюється нормотворча робота з питань оцінки відповідності критеріям репрезентативності суб'єктів сторін профспілок та організацій роботодавців.

Упродовж I півріччя 2023 року діяльність відділення НСПП в Львівській області була спрямована на виконання завдань, визначених Законами України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)", "Про соціальний діалог в Україні".

З метою вжиття заходів щодо сприяння у вирішенні колективних трудових спорів (конфліктів), поліпшення стану соціально-трудових відносин (СТВ) у трудових колективах, запобігання виникненню колективних трудових спорів (конфліктів), сприяння здійсненню соціального діалогу, проведення оцінки відповідності критеріям репрезентативності профспілок та організацій роботодавців, забезпечення соціальної стабільності в регіоні в умовах воєнного часу відділення НСПП в Львівській області взаємодіє з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування, профспілками, організаціями роботодавців, правоохоронними та контролюючими органами, сторонами СТВ підприємств, установ, організацій області, громадськими організаціями.

На виконання завдань та функцій відділення НСПП в Львівській області упродовж I півріччя 2023 року сприяло вирішенню 47 колективних трудових спорів (конфліктів) (КТС(К)), безпосередніми учасниками яких стали понад 5,5 тис. працівників.

Загалом у зазначених КТС(К) найманими працівниками, профспілками було висунуто 102 вимоги, з яких 56 (54,9%) – щодо виконання колективного договору, угоди; 31 (30,4%) – щодо невиконання вимог законодавства про працю; 15 (14,7%) – щодо укладення або зміни колективного договору.

Крім того, у зазначеному періоді відділення НСПП в Львівській області здійснювало заходи по запобіганню виникнення КТС(К), спрямовані на врегулювання конфліктних ситуацій на 17 підприємствах, в установах, організаціях області, учасниками яких стали понад 4,4 тис. найманих працівників. Завдяки превентивним заходам відділення НСПП в Львівській області врегульовано конфліктні ситуації на 14 підприємствах.

У результаті здійснених відділенням НСПП в Львівській області заходів у ході запобігання виникненню КТС (К) погашено заборгованість із виплати заробітної плати в сумі 7,9 млн грн або 46,8% від загальної суми боргу, що стала основною причиною виникнення конфліктних ситуацій.

У галузевому розрізі із загальної кількості КТС (К) та конфліктних ситуацій найбільшу кількість – 32 або 50% було зареєстровано на підприємствах, в установах, організаціях охорони здоров'я, 27 або 42,2 % у галузі добувної промисловості.

Основними, найбільш поширеними причинами виникнення колективних трудових спорів, конфліктних ситуацій є порушення чинного законодавства з праці, зокрема заборгованість із заробітної плати та несвоєчасність виплати поточної заробітної плати, невиконання положень колективного договору.

Упродовж I півріччя 2023 року проведено 134 примирні процедури, спрямовані

на вирішення КТС(К) та запобігання їх виникненню.

Упродовж зазначеного періоду відділенням НСПП в Львівській області розглянуто 99 звернень громадян, листів юридичних осіб та представників об'єднань громадян, у яких було порушено 132 питання.

Відділенням НСПП в Львівській області також здійснюються заходи щодо забезпечення реалізації Закону України "Про соціальний діалог в Україні", відповідно до якого на НСПП покладено функції щодо проведення оцінки відповідності критеріям репрезентативності (підтвердження репрезентативності) сторін соціального діалогу.

Серед основних принципів, відповідно до яких здійснюється соціальний діалог, Законом України "Про соціальний діалог в Україні" визначено принцип репрезентативності і правомочності сторін та їх представників. Тому, згідно статті 4 зазначеного Закону для участі у колективних переговорах з укладення колективних договорів і угод, тристоронніх або двосторонніх органах соціального діалогу та у міжнародних заходах склад суб'єктів профспілкової сторони та сторони роботодавців на національному, галузевому та територіальному рівнях визначається за критеріями репрезентативності.

Відповідно до рішень відділення НСПП в Львівській області станом на 13.07.2023 визнано такими, що відповідають критеріям репрезентативності на територіальному рівні та отримали свідоцтва 11 суб'єктів сторін профспілок області.

З метою надання змоги суб'єктам сторін профспілок та організацій роботодавців у разі відсутності необхідних статистичних даних, інформації, неможливості її отримання у встановлені терміни продовжити участь у соціальному діалозі у період дії воєнного стану, незважаючи на втрату репрезентативності внаслідок закінчення дії свідоцтв про підтвердження репрезентативності, НСПП розроблено та прийнято Порядок продовження строку дії свідоцтв про підтвердження репрезентативності суб'єктів сторін профспілок та організацій роботодавців, затверджений розпорядженням НСПП від 01.06.2023 №44 (зі змінами).

У питаннях поліпшення стану СТВ у трудових колективах, сприяння вирішенню колективних трудових спорів, конфліктних ситуацій, надання сторонам роз'яснень та консультацій з питань трудового законодавства та законодавства про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) суттєву допомогу надають утворені НСПП позаштатні інституції. На сьогодні у районах та містах області діють 15 інформаційно-консультаційних центрів НСПП, на громадських засадах працюють 21 трудовий арбітр та 3 посередники НСПП.

Актуальна інформація про діяльність НСПП та відділення НСПП в Львівській області розміщена на офіційному вебсайті НСПП (www.nspp.gov.ua) та на сторінках НСПП та відділення НСПП в Львівській області в соціальній мережі Facebook (<https://www.facebook.com/profile.php?id=100092481395113>). За роз'ясненнями та консультаціями з питань трудового законодавства та законодавства про порядок вирішення КТС (К), процедури оцінки відповідності критеріям репрезентативності сторін соціального діалогу звертатись до відділення НСПП в Львівській області за тел. (032) 299-93-15, 261-10-82, електронна пошта: lvivnspp@ukr.net.

Король Н.Т., провідний спеціаліст
юридичного відділу апарату Яворівської
районної державної адміністрації, завідувачий
інформаційно-консультаційним центром
Національної служби посередництва і
примирення у Яворівському районі